

2021_ANUL GOGA - ANUL TINERILOR OȚELIȚI (XLVIII):

**A murit Caragiale? - cînd văd cîte un prost mă doare! - să-mi ziceți Moș Virgulă! -
... la ce e toată goana asta chinuitoare?**

Să-mi ziceți Moș Virgulă!

Talentul e un accident de naștere, o boală grea, ascultă-mă ... Cere patimă și cere meșteșug ...

Arta ... cere conștiință, fără un perfect simț de onorabilitate literară nu se pot scrie lucruri de seamă ...

cînd văd cîte un prost mă doare ...

... prin moartea lui Caragiale s-a deschis o prăpastie, s-a făcut un gol în natură, ca de-o perturbație cosmică.

Cine-i moșul ăsta de-i faceți atîta cinste ...?

**Eu știu un basm demult uitat
C'un cântăreț rătăcitor.
Ce strunele și-a încordat
Pe rînd la poarta tuturor ...**

**A murit Caragiale?
pe urmele lui Octavian Goga, gazetarul!**

șagunism - tribunism

2021 Anul Goga - anul tinerilor oțeliți

Reproducem continuarea articolului «A murit Caragiale...», apărut în revista „Luceafărul” nr. 26 (1912): «Nenea Iancu își scotea ochelarii, mai spunea o pildă, mai arunca cîteva frînturi de glumă, îl copleșeau amintirile, sta o clipă pe gînduri și ofta din tot sufletul ...

-Toată viața n-am putut să sufăr prostia ... Săracu' de mine, mă băiete, cînd văd cîte un prost mă doare ... Zău, am dureri fizice ... Mă ia cu rece aici în creștet ... și fruntea i se întuneca, buzele i se împreunau într-o linie de dezgust și silă nemărginită. Se făcea cîteva clipe tăcere și rotoagoalele albastre ale fumului de țigară îi jucau în jurul frunții într-o rază de soare, împrejmuintu-l cu o aureolă ...

-Ce mai scrii acum, nene Iancule? -Ce să scriu, dragă, multe și nimic. Cîte nu-ți trec prin cap cînd stai așa la sporovăială, ori te uiți departe pe fereastra vagonului ... Numai cînd te așezi la masa de scris și vezi hîrtia albă înaintea ta, atunci îți dai seama ce vîrtej cumplit îți face mintea în jurul unui subiect. **E un chin facerea asta ... Talentul e un accident de naștere, o boală grea, ascultă-mă ... Cere patimă și cere meșteșug. De aceea artistul nu poate fi un poligraf.** Spuneam mai deunăzi unor profesori la Berlin: **ce-mi tot vorbiți de cutare că-i harnic, că-i activ, că scrie cărți ...**

Zic, știu eu unu și mai activ, așa-i și zicea Iliuță activu', era la Mărcuța ... Dimineața la patru el în picioare ... la fîntînă ... Își sufleca mînele și dăi, scotea apă ..., găleată după găleată ... O vărsa în troacă

... Troaca n-avea fund ... Se făcea opt ... Haide, mă Iliuță, de îmbucă și tu ceva ... N-am vreme, lucrez ... și nădușea, și-i da înainte și apa se ducea ... Era nebun Iliuță, da, vorba, era activ? Era. Maestrul clipea din gene, surîsul ironic îi fugea de pe buze și din cuvintele rostite încet, sentențios, **se deslușea crezul artistic al unui suflet pentru care arta era o religie ... Arta – spune el -, cere conștiință, fără un perfect simț de onorabilitate literară nu se pot scrie lucruri de seamă. Ca în toate și în literatură se pretinde o cinste profesională, un prestigiu de atelier ...** Ce crezi tu, în câte ape n-am scăldat eu *Hanul lui Mînjoală?* **Ce să mai vorbesc de melodia frazei, de ferecătură, de ritmul vorbelor ...** Iaca, numai interpunctia ...

Cîți nu înțeleg că interpunctia e gesticularea gîndirii ... Veci, pe mine mă frămîntă astea, mă rod ...

Nu se poate artă fără migăleală... Cu vremea îți cresc tot mai multe scrupulele de conștiință..

Dac-o fi să îmbătrînesc, știi cum să-mi ziceți? Să-mi ziceți Moș Virgulă!

-Da, piesa, nene Iancule, cît o mai ții sub zăvor? ... -Acu în primăvară îi mai fac niște perieturi. Știi ce? Mi-am făcut socoteala. Mai scriu un roman filozofic, două volume de nuvele și schițe ... și gata ... V-am dat destul ... ce mai vreți? ...

S-a așezat pe canapeaua roșnită din colț și mi-a pus mîna pe umăr ... Am un plan pentru vara asta ... viu acolo la Rășinar la tine, cu nevasta și cu copiii. Mi-a plăcut mult satul tău acolo la poala munților ... Să vie și Vlahuță ... Să stăm așa pînă la toamnă ... Nu ne trebuie nimic ... Numai un pian să fie și unul să-i știe rostul ... Cînd se face seară și iese luna albă-gălbuie de după mestecenii pe coasta ceia, noi să stăm întinși în iarbă și de pe fereastra deschisă să pătrundă Beethoven: Sonata lunii ... Sub ochelari mi s-a părut că tresar genele în tremurul unei clipe, parcă undeva departe ar fi trecut prin văzduh o filfiire de aripi negre ... Dar, nenea Iancu s-a recules într-o clipeală, s-a ridicat, m-a îmbrățișat și m-a sărutat ca un părinte ... și-a tras pălăria ștregărește pe ochi. -Acum plec s-apuc trenul de la amiazi ...

-Cum, nu te duci la București? ... -Nu, n-am vreme ... Mă-ntorc la Berlin ... Am venit numai să te văd ... Ian vezi de scapă odată de-aici din Kecskemét ... Încă o strîngere de mînă și trăsura care aștepta la poartă îl ducea pe nenea Iancu, întovărășit de privirea respectuoasă a sergenților, de dragostea copiilor și de nețarmurita mea admirație. *Cine ar fi crezut atunci că flutură umbra morții deasupra trăsurii care-l ducea? ... Cînd am cetit că s-a prăbușit de fulgerul unei clipe, am rămas uluit și nu-mi pot închipui nicidecum imaginea stranie a morții lui Caragiale. Un nenea Iancu neputincios, cu grumazul plecat de povara bătrîneții, sau un Caragiale cu mîinile încrucișate pe piept, amuțit pentru totdeauna, niciodată nu mi-a trecut prin minte. Cum să se închidă pe veci ochii lui care pătrundeau sufletul și străluceau de departe ca două sulii de argint? **Ce să facă pămîntul cu el?** ... Cum să se împace cu repaosul de veci creierul lui pururi frămîntat, acest complicat și sensibil seismograf intelectual, care nu avea clipe de odihnă? ... Rămîi înfrînt, prostit, și se moaie brațele ... Te cuprinde în mreaja lui gîndul zădărnicii tuturor celor omenești, te supune un dezgust de materia urîtă, de carnea care ne ține în stăpînirea ei ... Îți vine parcă să-ți frîngi în două condeiul și să-l arunci ca pe-o unealtă netrebnică ... **La ce e toată goana asta chinuitoare, cînd ursita nu acordă nici un privilegiu celor aleși, cînd domnesc pe de-a-ntregul aceleași legi, cînd și Caragiale a putut să moară. L-au îngropat și i se va topi țărîna ...** vremea va trece ... vor veni oameni învățați să-i cîntărească sicriul, profesori cu ochelari să-i descifreze cărțile, să scrie studii cu adnotații despre conul Leonida sau Cațavencu ... Au să-l claseze, să-i deie locul cuvenit în istoria literaturii, să-i facă un monument la Bellu ... **Noi însă, cari am avut norocul să-l vedem și să-l**

auzim, vom rămînea toată viața stăpîniți de senzația că **prin moartea lui Caragiale s-a deschis o prăpastie, s-a făcut un gol în natură, ca de-o perturbație cosmică**. Cu cît va trece vremea, va crește tot mai mult silueta lui și vom rămînea totdeauna vrăjiți de farmecul celui mai luminat creier românesc. Îi vom spune poveștile, îi vom repeta glumele. Se vor crea legende și personalitatea lui va lua proporții mitice. Generațiile viitoare nici nu vor putea înțelege dacă din strălucirea unei minți s-au întrupat vreodată astfel de raze orbitoare ... Peste un sfert de veac, trecînd cutare bătrîn de-a lungul străzii, oamenii își vor scoate pălăria înaintea lui și-i vor deschide drumul cu respect ...

-Cine-i moșul ăsta de-i faceți atîta cinste, va întreba cutare băețandru ...

-A cunoscut pe Caragiale, vor răspunde cu toții».

În ultimul număr de apariție al „**Tribunei**” din Arad (nr.47, din 28 februarie/2 martie 1912), apărea poezia „**Eu știi un basm**” semnată de Octavian Goga, scrisă și transmisă din închisoarea de la Seghedin: «**Eu știi un basm demult uitat/ C’un cântăreț rătăcitor./ Ce strunele și-a încordat/ Pe rînd la poarta tuturor/ Și’n cântecu-i înviforat/ A plîns de lacrimile lor./ Din goana lui s’au ridicat/ Văpăi și valuri de scînteii./ Bărbații s’au oprit în sfat/ Și s’au oprit în drum femeii,/ O lume’ntreagă și-a legat/ De glasul lui plînsuarea ei .../ Cîntînd prin codri de brădet./ Drumeț pe larguri de pămînt./ Așa s’a risipit încet./ Ca frunza spulberată’n vînt:/ - Nu visul lui nemîngăiet./ Amarul altora l’a frînt./ Pe urmă i-a crescut popor/ Și se ruga în chip duios: - Mai spune-ne câte ne dor/ Și câte sufletul ne-au ros,/ Pribeagule stihuitor/, Le plîngi atîta de frumos! .../ **El, ascultînd al lor cuvînt./** A chibzuit și-a priceput,/ Că pururi fără crezămînt/ Durerea lui l’a petrecut/ Și că’n sălbaticu-i avînt/ Streine doruri l’au durut .../ **Și-atunci o clipă s’a’ntîmplat./** - Mai vreți voi basmul să vi-l spui? – Că jalea lui a lăcrimat,/ Dar a’nteles că nime nu-i,/ În tot norodul adunat .../ Să-i vază lacrimile lui ...**

Seghedin. Februarie. Octavian Goga».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xlviiii-a-murit-caragiale-cind-vad-cite-un-prost-ma-doare-sa-mi-ziceti-mos-virgula--la-ce-e-toata-goana-asta-chinuitoare-161624.html>

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xlviiii-a-murit-caragiale-cind-vad-cite-un-prost-ma-doare-sa-mi-ziceti-mos-virgula--la-ce-e-toata-goana-asta-chinuitoare-161624.html>. The page features the 'Tribuna' logo with the tagline 'Dintotdeauna pentru totdeauna!'. A navigation bar includes categories like 'Eveniment', 'Actualitate', 'Stirile de pe strada mea', 'Sport', 'Cultura', 'Sanatate', 'Timp liber', 'Tribuna femeilor', and 'Descopera lumea'. The main article content shows the title '2021-Anul Goga, anul tinerilor oțeliți (XLVIII): A murit Caragiale? - cînd văd cite un prost mă doare! - să-mi ziceți Moș Virgulă! - ... la ce e toată goana asta chinuitoare?' by Marius HALMAGHI, published on 28.11.2021 at 21:57, with 507 views and 0 comments. A small video player is visible on the right side of the article.

În: Tribuna, 28 noiembrie 2021

2021_ANUL GOGA - ANUL TINERILOR OȚELIȚI (XLVIII):

**A murit Caragiale? - cînd văd cîte un prost mă doare! - să-mi ziceți Moș Virgulă! - ...
la ce e toată goana asta chinuitoare?**

Să-mi ziceți Moș Virgulă!

Talentul e un accident de naștere, o boală grea, ascultă-mă ... Cere patimă și cere meșteșug ...

Arta ... cere conștiință, fără un perfect simț de onorabilitate literară nu se pot scrie lucruri de seamă ...

cînd văd cîte un prost mă doare ...

... prin moartea lui Caragiale s-a deschis o prăpastie, s-a făcut un gol în natură, ca de-o perturbație cosmică.

Cine-i moșul ăsta de-i faceți atîta cinste ...?

**Eu știu un basm demult uitat
C'un cântăreț rătăcitor.
Ce strunele și-a încordat
Pe rînd la poarta tuturor ...**

**A murit Caragiale?
pe urmele lui Octavian Goga, gazetarul!**

șagunism - tribunism

2021 Anul Goga - anul tinerilor oțeliți

Reproducem continuarea articolului «A murit Caragiale...», apărut în revista „Luceafărul” nr. 26 (1912): «Nenea Iancu își scotea ochelarii, mai spunea o pildă, mai arunca cîteva frînturi de glumă, îl copleșeau amintirile, sta o clipă pe gînduri și ofta din tot sufletul ...

-Toată viața n-am putut să sufăr prostia ... Săracu' de mine, mă băiete, cînd văd cîte un prost mă doare ... Zău, am dureri fizice ... Mă ia cu rece aici în creștet ... și fruntea i se întuneca, buzele i se împreunau într-o linie de dezgust și silă nemărginită. Se făcea cîteva clipe tăcere și rotogoalele albastre ale fumului de țigară îi jucau în jurul frunții într-o rază de soare, împrejmuiindu-l cu o aureolă ...

-Ce mai scrii acum, nene Iancule? -Ce să scriu, dragă, multe și nimic. Cîte nu-ți trec prin cap cînd stai așa la sporovăială, ori te uiți departe pe fereastra vagonului ... Numai cînd te așezi la masa de scris și vezi hîrtia albă înaintea ta, atunci îți dai seama ce vîrtej cumplit îți face mintea în jurul unui subiect. **E un chin facerea asta ... Talentul e un accident de naștere, o boală grea, ascultă-mă ... Cere patimă și cere meșteșug. De aceea artistul nu poate fi un poligraf.** Spuneam mai deunăzi unor profesori la Berlin: **ce-mi tot vorbiți de cutare că-i harnic, că-i activ, că scrie cărți ...**

Zic, știi eu unu și mai activ, așa-i și zicea Iliuță activu', era la Mărcuța ... Dimineața la patru el în picioare ... la fântână ... Își sufleca mînele și dăi, scotea apă ..., găleată după găleată ... O vărsa în troacă ... Troaca n-avea fund ... Se făcea opt ... Haide, mă Iliuță, de îmbucă și tu ceva ... N-am vreme, lucrez ... și nădușea, și-i da înainte și apa se ducea ... Era nebun Iliuță, da, vorba, era activ? Era. Maestrul clipea din gene, surîsul ironic îi fugea de pe buze și din cuvintele rostite încet, sentențios, **se deslușea crezul artistic al unui suflet pentru care arta era o religie ... Arta – spune el -, cere conștiință, fără un perfect simț de onorabilitate literară nu se pot scrie lucruri de seamă. Ca în toate și în literatură se pretinde o cinste profesională, un prestigiu de atelier ...** Ce crezi tu, în câte ape n-am scăldat eu *Hanul lui Mînjoală?* **Ce să mai vorbesc de melodia frazei, de ferecătură, de ritmul vorbelor ...** Iaca, numai interpunctia ...

Cîți nu înțeleg că interpunctia e gesticularea gîndirii ... Veci, pe mine mă frămîntă astea, mă rod ...

Nu se poate artă fără migăleală... Cu vremea îți cresc tot mai multe scrupulele de conștiință..

Dac-o fi să îmbătrînesc, știi cum să-mi ziceți? Să-mi ziceți Moș Virgulă!

-Da, piesa, nene Iancule, cît o mai ții sub zăvor? ... -Acu în primăvară îi mai fac niște perieturi. Știi ce? Mi-am făcut socoteala. Mai scriu un roman filozofic, două volume de nuvele și schițe ... și gata ... V-am dat destul ... ce mai vreți? ...

S-a așezat pe canapeaua roșnită din colț și mi-a pus mîna pe umăr ... Am un plan pentru vara asta ... viu acolo la Rășinar la tine, cu nevasta și cu copiii. Mi-a plăcut mult satul tău acolo la poala munților ... Să vie și Vlahuță ... Să stăm așa pînă la toamnă ... Nu ne trebuie nimic ... Numai un pian să fie și unul să-i știe rostul ... Cînd se face seară și iese luna albă-gălbuie de după mestecenii pe coasta ceia, noi să stăm întinși în iarbă și de pe fereastra deschisă să pătrundă Beethoven: Sonata lunii ... Sub ochelari mi s-a părut că tresar genele în tremurul unei clipe, parcă undeva departe ar fi trecut prin văzduh o filfire de aripi negre ... Dar, nenea Iancu s-a recules într-o clipeală, s-a ridicat, m-a îmbrățișat și m-a sărutat ca un părinte ... și-a tras pălăria ștregărește pe ochi. -Acum plec s-apuc trenul de la amiazi ...

-Cum, nu te duci la București? ... -Nu, n-am vreme ... Mă-ntorc la Berlin ... Am venit numai să te văd ... Ian vezi de scapă odată de-aici din Kecskemét ... Încă o strîngere de mînă și trăsura care aștepta la poartă îl ducea pe nenea Iancu, întovărășit de privirea respectuoasă a sergenților, de dragostea copiilor și de nețărnutura mea admirație. *Cine ar fi crezut atunci că flutură umbra morții deasupra trăsurii care-l ducea? ... Cînd am cetit că s-a prăbușit de fulgerul unei clipe, am rămas uluit și nu-mi pot închipui nicidecum imaginea stranie a morții lui Caragiale. Un nenea Iancu neputincios, cu grumazul plecat de povara bătrîneții, sau un Caragiale cu mîinile încrucișate pe piept, amuțit pentru totdeauna, niciodată nu mi-a trecut prin minte. Cum să se închidă pe veci ochii lui care pătrundeau sufletul și străluceau de departe ca două sulii de argint? **Ce să facă pămîntul cu el?** ... Cum să se împace cu repaosul de veci creierul lui pururi frămîntat, acest complicat și sensibil seismograf intelectual, care nu avea clipe de odihnă? ... Rămii înfrînt, prostit, și se moaie brațele ... Te cuprinde în mreaja lui gîndul zădărnicii tuturor celor omenești, te supune un dezgust de materia urîtă, de carnea care ne ține în stăpînirea ei ... Îți vine parcă să-ți frîngi în două condeiul și să-l arunci ca pe-o unealtă netrebnică ... **La ce e toată goana asta chinuitoare, cînd ursita nu acordă nici un privilegiu celor aleși, cînd domnesc pe de-a-ntregul aceleași legi, cînd și Caragiale a putut să moară. L-au îngropat și i se va topi țărîna ...** vremea va trece ... vor veni oameni învățați să-i cîntărească sicriul, profesori cu ochelari să-i descifreze cărțile, să

scrie studii cu adnotații despre conul Leonida sau Cațavencu ... Au să-l claseze, să-i deie locul cuvenit în istoria literaturii, să-i facă un monument la Bellu ... **Noi însă, cari am avut norocul să-l vedem și să-l auzim**, vom rămînea toată viața stăpîniți de senzația că **prin moartea lui Caragiale s-a deschis o prăpastie, s-a făcut un gol în natură, ca de-o perturbație cosmică**. Cu cît va trece vremea, va crește tot mai mult silueta lui și vom rămînea totdeauna vrăjiți de farmecul celui mai luminat creier românesc. Îi vom spune poveștile, îi vom repeta glumele. Se vor crea legende și personalitatea lui va lua proporții mitice. Generațiile viitoare nici nu vor putea înțelege dacă din strălucirea unei minți s-au întrupat vreodată astfel de raze orbitoare ... Peste un sfert de veac, trecînd cutare bătrîn de-a lungul străzii, oamenii își vor scoate pălăria înaintea lui și-i vor deschide drumul cu respect ...

-Cine-i moșul ăsta de-i faceți atîta cinste, va întreba cutare băețandru ...

-A cunoscut pe Caragiale, vor răspunde cu toții».

În ultimul număr de apariție al „**Tribunei**” din Arad (nr.47, din 28 februarie/2 martie 1912), apărea poezia „**Eu știi un basm**” semnată de Octavian Goga, scrisă și transmisă din închisoarea de la Seghedin: «**Eu știi un basm demult uitat/ C’un cântăreț rătăcitor./ Ce strunele și-a încordat/ Pe rînd la poarta tuturor/ Și’n cântecu-i înviforat/ A plîns de lacrimile lor./ Din goana lui s’au ridicat/ Văpăi și valuri de scînteii./ Bărbații s’au oprit în sfat/ Și s’au oprit în drum femeii./ O lume’ntreagă și-a legat/ De glasul lui plînsuarea ei .../ Cîntînd prin codri de brădet./ Drumeț pe larguri de pămînt./ Așa s’a risipit încet./ Ca frunza spulberată’n vînt:/ - Nu visul lui nemîngăiet./ Amarul altora l’a frînt./ Pe urmă i-a crescut popor/ Și se ruga în chip duios: - Mai spune-ne câte ne dor/ Și câte sufletul ne-au ros./ Pribeagule stihuitoar/, Le plîngi atîta de frumos! .../ **El, ascultînd al lor cuvînt**,/ A chibzuit și-a priceput,/ Că pururi fără crezămînt/ Durerea lui l’a petrecut/ Și că’n sălbaticu-i avînt/ Streine doruri l’au durut .../ **Și-atunci o clipă s’a’ntîmplat**,/ - Mai vreți voi basmul să vi-l spui? – Că jalea lui a lăcrimat,/ Dar a’nteles că nime nu-i,/ În tot norodul adunat .../ Să-i vază lacrimile lui ...**

Seghedin. Februarie. Octavian Goga».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xlvihi-a-murit-caragiale-cind-vad-cite-un-prost-ma-doare-sa-mi-ziceti-mos-virgula--la-ce-e-toata-goana-asta-chinuitoare-161631.html>

The screenshot shows a web browser window with the URL: [tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xlvihi-a-murit-caragiale-cind-vad-cite-un-prost-ma-doare-sa-mi-ziceti-mos-virgula--la-ce-e-toata-goana-asta-chinuitoare-161631.html](https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xlvihi-a-murit-caragiale-cind-vad-cite-un-prost-ma-doare-sa-mi-ziceti-mos-virgula--la-ce-e-toata-goana-asta-chinuitoare-161631.html). The page features the Tribuna logo and a navigation menu with categories like Eveniment, Actualitate, and Sport. The main article content is visible, including the title, author name (Marius HALMAGHI), publication date (28.11.2021 22:34), and engagement statistics (415 vizualizari, 1 comentariu). An advertisement for 'HERO WARS TOP 1 MULTIPLAYER GAME OF 2021' is displayed on the right side of the article.

În: Tribuna, 28 noiembrie 2021